

คู่มือการปฏิบัติเกี่ยวกับบริหารจัดการความเสี่ยง
โรงพยาบาลตราด
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำคู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยง โรงพยาบาลตราด ฉบับนี้ขึ้น โดยประยุกต์ตามแนวทางการบริการจัดการความเสี่ยงของสากล และมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นกรอบแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง อันอาจทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานของ โรงพยาบาลตราด สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ หน่วยงานสามารถพิจารณา นำเครื่องมือการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ ๑ บทนำ	
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๒
ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง	๓
บทที่ ๒ กระบวนการการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลตราด	
การระบุความเสี่ยง	๔
การประเมินความเสี่ยง	๕
การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	๘
การติดตามผลการบริหารความเสี่ยง	๙

หลักการและเหตุผล

ตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ ที่วางไว้ การบริหารความเสี่ยงที่ดี คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ รวมทั้งร่วมกันวางแผนป้องกัน และควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้ ตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ปี ๒๕๕๘ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งกำหนดว่าส่วนราชการต้องมีวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล ในการป้องกันข้อผิดพลาดหรือลดโอกาสที่จะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายหรือล้มเหลว โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถรับได้และมีการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามแนวทางการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับได้มีข้อกำหนดพระราชบัญญัติการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงโดยถือตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่ พ.ร.บ. การเงินการคลังฯ กำหนด ทั้งนี้ ในปัจจุบันการบริหารความเสี่ยงจำเป็นจะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) อันประกอบด้วย ๑๐ หลัก คือ หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หลักประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for money) หลักความเสมอภาค (Equity) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หลักการตรวจสอบได้/มี ภาระรับผิดชอบ (Accountability) หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นหลักที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย ช่วยส่งเสริมให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นองค์กรให้แก่บุคคลภายนอกและทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

โรงพยาบาลตราด ได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ให้สอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) โดยมีนโยบายให้นำการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์การอย่างจริงจัง ใช้องค์ความรู้ในวิชาการด้านกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงและการมีส่วนร่วมของบุคลากร โดยเฉพาะการรวมรวมความเสี่ยง การระบุและวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยง การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ดำเนินการแผนงานบริหาร ความเสี่ยง และการติดตามและประเมินผล ประกอบกับ มีหน่วยงานในสังกัดจำนวนมากที่ปฏิบัติการกิจแตกต่างกันไปตามลักษณะงาน จึงทำให้กระบวนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลตราด มีความซับซ้อนและหลากหลายแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน ประกอบกับบุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติ ขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ก่อให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ว่าตัวเงิน แก่ส่วนราชการ ตลอดจนความเชื่อมั่นของบุคคลภายนอกที่มีต่อส่วนราชการ ในการปฏิบัติการกิจและผลสัมฤทธิ์ของส่วนราชการ จึงดำเนินการมอบหมายความรับผิดชอบ เพื่อดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับ และทุกหน่วยงาน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินงาน

การบริหาร...

การบริหารความเสี่ยงอย่างจริงจัง รวมทั้งส่งเสริมศักยภาพให้กับบุคลากร ทั้งด้านการให้ความรู้ การสนับสนุนทรัพยากร เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินหรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/โครงการที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี

โรงพยาบาลตราด จึงได้ทำคู่มือการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่สามารถป้องกัน ควบคุมระดับความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ บุคลากรในหน่วยงานใช้เป็นกรอบแนวทางในดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงบังเกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เกิดผลลัพธ์ที่ดีตามเป้าหมายการให้บริการเชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนด บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่องค์กร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงาน/งานในโรงพยาบาลตราด เข้าใจหลักการ กระบวนการ/ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงขององค์กร
๒. เพื่อให้ผู้บริหารมีเครื่องมือในการควบคุม กำกับ การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
๓. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทาง กระบวนการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลตราด ซึ่งจะนำไปสู่การลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับโรงพยาบาลตราดต่อไป
๕. เพื่อให้หน่วยงานในโรงพยาบาลตราด นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการบริหารความเสี่ยง

ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งโรงพยาบาลตราด มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งที่มีผลดี และผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหาร ความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

๑. การระบุความเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกัน รักษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเข้าใจในความหมายของ “ความเสี่ยง (Risk)” “ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)” และ “ประเภท ความเสี่ยง” ก่อนที่จะดำเนินการระบุความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๑.๑ ความเสี่ยง (Risk)

หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กร และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)

หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุ ควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กร เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย คู่แข่ง เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับ ภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการ ความรู้/ความสามารถของบุคลากร กระบวนการทำงาน ข้อมูล/ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์

๑.๓ ประเภทความเสี่ยง แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ กลยุทธ์ เป้าหมาย พันธกิจ ในภาพรวมขององค์กร ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์กร

๒) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา การปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านนี้ เช่น การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานโดยไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจน หรือไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงบประมาณ รวมทั้ง การจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม เป็นต้น

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันข้อมูลรวมถึงประเด็นทางด้านกฎระเบียบอื่น ๆ

การระบุความเสี่ยงควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้น ๆ ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และเสียโอกาส ปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการหามาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้ ทั้งนี้การระบุความเสี่ยง สามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์หทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง การเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น

๒. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร มี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) ทั้งนี้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ไว้ ๔ ระดับ คือ ต่ำ ปานกลาง สูง และ สูงมาก

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นพิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑ = ต่ำมาก	๒ = ต่ำ	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ (เฉลี่ย:ปี/ครั้ง)	๕ ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	ไม่เกิน๕ครั้ง/ปี	๑เดือน/ครั้งมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	หมื่นบาท	๑-๕ หมื่น	๕หมื่น-๒แสน	๒แสน-๑ล้าน	มากกว่าล้าน
ผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

๑) ระดับ...

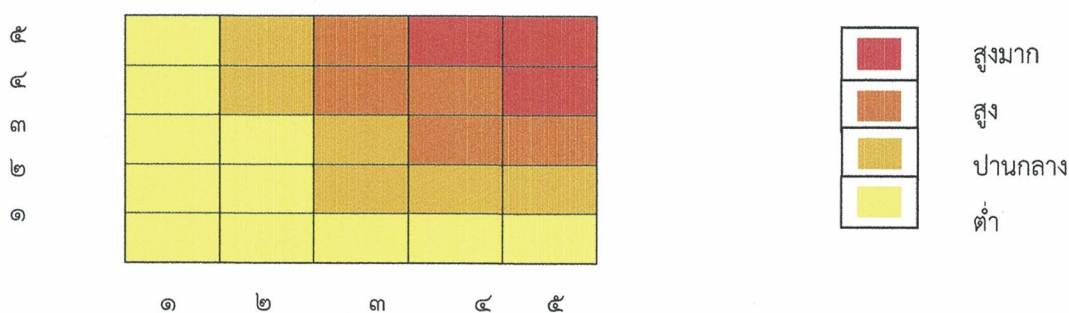

๑) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ - ๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติม

๒) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง ๖ - ๑๐ คะแนน ยอมรับความเสี่ยง แต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

๓) ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ - ๑๖ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗ - ๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

๒.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาโอกาส ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

๑) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ - ๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติม

๒) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง - ๑๐ คะแนน ยอมรับความเสี่ยง แต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

๓) ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ - ๑๖ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗ - ๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

ความรุนแรงของผลกระทบ

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	

สูงมาก (๑๗ - ๒๕)
สูง (๑๑ - ๑๖)
ปานกลาง(๖ - ๙)
ต่ำ (๑ - ๕)

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

โครงการ/กิจกรรม และวัตถุประสงค์/กิจกรรม	ขั้นตอนหลักและวัตถุประสงค์	ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่	ปัจจัยความเสี่ยง	การจัดการความเสี่ยง	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ
ด้านการเงิน	เพื่อให้การบันทึกบัญชีลูกหนี้ คำรักรักษาพยาบาล ครบถ้วน ถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบ	<ol style="list-style-type: none"> พบข้อผิดพลาดจากเอกสารขั้นต้น ก่อนลงบัญชี เช่น สิทธิผู้ป่วย การจัดส่งเอกสารล่าช้าไม่ตรง กำหนดเวลา ไม่เป็นไปตามข้อตกลง ไม่มีรายงานอายุลูกหนี้และไม่มี การสอบทานความถูกต้องของข้อมูล ระหว่างกลุ่มงานประกันกลุ่มงาน บัญชี 	<p>การบันทึกบัญชีลูกหนี้คำรักรักษาพยาบาลล่าช้า ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบัน และไม่มีรายงาน อายุลูกหนี้ และไม่มีการสอบทาน ความถูกต้องของข้อมูลระหว่างกัน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ดำเนินการตามข้อตกลง จัดส่งเอกสารลูกหนี้ตามกำหนด ดังนี้ ส่ง รายวัน ส่งรายงวด (ส่งงวด) ส่งรายเดือน ประสานงานระหว่างการเงินเพื่อพบปัญหา ต้องรีบแก้ไข มีการตรวจสอบเอกสารกับทะเบียนคุมและ รายงานบันทึกบัญชีร่วมกัน มีระบบรายงานอายุลูกหนี้ให้ผู้บริหารทราบ <p>๖. มีการรายงานปัญหาให้ผู้บังคับบัญชาทราบและ แก้ไขเมื่อเกิดปัญหา</p>	<p>๓๐ กันยายน ๒๕๖๗</p> <p>นางชลฤดี ศรีประสิทธิ์</p> <p>กลุ่มงานบัญชี</p>
การบันทึกบัญชีเจ้าหนี้ การค้า	เพื่อให้การบันทึกบัญชีเจ้าหนี้ การค้าประจำวัน ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นไปตามระเบียบ	<ol style="list-style-type: none"> เอกสารเจ้าหนี้ที่กรรมการ ตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว จัดส่งมา ลงบัญชีล่าช้า ไม่เป็นปัจจุบัน และไม่เป็นไปตามข้อตกลง พบความคลาดเคลื่อนข้อมูล ไม่ตรงกันระหว่างงานคลังพัสดุ,คลัง ยากับงานบัญชี ปิดบัญชีไม่ทันตามกำหนดเวลา 	<p>การบันทึกบัญชีเจ้าหนี้การค้าล่าช้า ไม่ถูกต้อง ตามวันที่กรรมการตรวจรับ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ดำเนินการตามข้อตกลง ประสานงานระหว่างกันเมื่อพบปัญหาและ รีบแก้ไข จัดทำทะเบียนคุมทั้ง ๓ ฝ่าย และมีระบบ ตรวจสอบยืนยันทุกวัยสิ้นเดือน มีการกำหนดเป็นตัวชี้วัดของหน่วยงาน ตามบทบาทหน้าที่ มีการรายงานปัญหาให้ผู้บังคับบัญชา ทราบและแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา 	<p>๓๐ กันยายน ๒๕๖๗</p> <p>นางชลฤดี ศรีประสิทธิ์</p> <p>กลุ่มงานบัญชี</p>

โครงการ/กิจกรรม และวัตถุประสงค์/กิจกรรม	ขั้นตอนหลักและวัตถุประสงค์	ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่	ปัจจัยความเสี่ยง	การจัดทการความเสี่ยง	กำหนดเสร็จ/ผู้รับผิดชอบ
การจ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้ ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา	เพื่อให้บริหารเจ้าหนี้เกิดประสิทธิภาพ เป็นไปตามแผนการจ่ายชำระหนี้ที่ ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา	1. การจ่ายชำระหนี้เกินระยะเวลาที่กำหนด 2. งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจ่ายชำระหนี้	ไม่มีแผนการจ่ายชำระหนี้	1. ดำเนินการตามแผนการจ่ายชำระหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนด 2. ตรวจสอบเจ้าหนี้ที่ค้างชำระ จากรายงานเจ้าหนี้คงเหลือประจำเดือน	30 กันยายน 2566 นางสาวพิศมัย เอ็มโอช กลุ่มงานการเงิน
กลุ่มภารกิจด้านทุนและตติยภูมิ					
การคัดกรองผู้ป่วยจิตเวช ที่มีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้	เพื่อควบคุมและลดผลกระทบจากผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว	1. ผู้ป่วยจิตเวช ก้าวร้าวขณะรับบริการ 2. ผู้ป่วยหลบหนี	1. ผู้ป่วยจิตเวชควบคุมตนเองไม่ได้ ก้าวร้าวทำร้ายตนเอง/ผู้อื่น/ทรัพย์สิน 2. ผู้ป่วยหลบหนี	1. พบพบการคัดกรอง การประเมินอาการผู้ป่วยจิตเวช 2. พื้นฟูความรู้แก่พยาบาลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 3. พัฒนาระบบการจำกัดพฤติกรรม การนำผู้ป่วยส่งห้องฉุกเฉินที่รวดเร็วและปลอดภัย	30 กันยายน 2567 นางสุจิตรา วรสิงห์ งานสุขภาพจิต
การจ่ายยา	เพื่อให้การจ่ายยาดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบที่ถูกต้อง	จ่ายยาผิดชนิดและจ่ายยาผิดคน	1. เจ้าหน้าที่จ่ายยาผิดชนิด , ผิดตน , ผิดวิธี , ผิดรูปแบบ , ผิดโรค	สร้างนวัตกรรม บ้านเลขที่ ๖ เพื่อลด ME และนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในการตรวจสอบ	30 กันยายน 2567 นายธีรภัทร์ ฉันทพันธ์ กลุ่มงานเภสัชกรรม
การบริการสังคม สงเคราะห์ทางการแพทย์ กลุ่มผู้ที่มีผลประกันสุขภาพ และมีปัญหาในการชำระค่ารักษา	เพื่อให้การเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลได้ครอบคลุมทุกสิทธิ และมีเสถียรภาพทางการชำระค่ารักษาพยาบาลมากขึ้น	มีผู้ป่วยที่ไม่มีสิทธิจะมีค่ารักษาพยาบาล ที่สูง เช่น อุบัติเหตุจราจร ไม่มี พ.ร.บ. , ผู้ป่วยต่างชาติที่เกิดอุบัติเหตุ โรคเรื้อรัง	เรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลไม่ครบทุกราย/บางรายเก็บเงินไม่ได้ครบ	1. เรียกเก็บเงินมัดจำก่อนรักษาพยาบาล 2. ติดตามญาติให้ชำระระหว่างนอน โรงพยาบาล 3. กรณีไม่มี พ.ร.บ. ให้เบิก คปภ.	30 กันยายน 2567 นางจิรัฐภูมิ สิทธิแพทย์ กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ กลุ่มงานประกัน

โครงการ/กิจกรรม และวัตถุประสงค์/กิจกรรม	ขั้นตอนหลักและวัตถุประสงค์	ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่	ปัจจัยความเสี่ยง	การจัดการความเสี่ยง	กำหนดเสร็จ/ผู้รับผิดชอบ
กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาระบบบริการ					
โครงการ/กิจกรรม chart ที่เจ้าหน้าที่ส่งคืน ภายใน ๗ วัน หลังจากผู้ป่วยจำหน่าย	chart ที่เจ้าหน้าที่ส่งคืน ภายในเวลากำหนด	<ol style="list-style-type: none"> ทะเบียนรายชื่อผู้ป่วยที่ติดตามไม่ถึงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าทีม เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบประจำหอผู้ป่วยไม่จัดการส่ง chart คืนตามที่ร้องขอ แพทย์ไม่สรุป chart ตามเวลาที่กำหนด 	<ol style="list-style-type: none"> ให้รหัสโรคไม่ทันตามเวลาที่กำหนด ตั้งเบิกไม่ทันกำหนด chart สูญหาย ๔. จำนวน chart ที่ค้างอยู่ไม่ได้อยู่ที่ตึก ไม่สามารถติดตาม ตามระบบได้ 	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ป่วยที่จำหน่าย ๗ วันแล้วยังไม่ส่งคืนให้กับหอผู้ป่วย มีการติดตาม chart ที่จำหน่ายแล้วยังไม่ส่งคืนเกิน ๑๐ วัน ตรวจสอบ, ติดตาม กับแพทย์เจ้าของไข้โดยตรง ๔. จัดทำ Flow Chart ควบคุม กำกับติดตาม งานตาม Flow จัดทำรายงานเสนอผู้บริหารเพื่อติดตาม Chart 	๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ นางสาวศรินทรา ยาวิชัย หัวหน้างานเวชระเบียน
กลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล					
การเลื่อนการฟอกเลือด เนื่องจากความพร้อมของเครื่องไตเทียมหรือระบบนำปัสสาวะ	เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการฟอกเลือดตามเวลา	-เครื่องไตเทียม /ระบบนำปัสสาวะไม่พร้อมใช้งาน	ระบบนำ/เครื่องไตเทียมมีปัญหา ไม่พร้อมใช้งาน ทำให้ต้องเลื่อนเวลาฟอกเลือด	<ol style="list-style-type: none"> แผนพัฒนาบุคลากรเรื่องการใช้และบำรุงรักษาเครื่องไตเทียม แผนพัฒนาบุคลากรเรื่องการใส่แลบารุงรักษา ระบบผลิตน้ำบริสุทธิ์ ระบบการตรวจเครื่องไตเทียมประจำวัน ระบบการตรวจระบบผลิตน้ำบริสุทธิ์ประจำวัน 	๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ นางวัลยา ทองจิ๋ว งานไตเทียม
การดูแลรักษาผู้ป่วยฉุกเฉิน	<ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้พยาบาล Triage ได้ถูกต้อง เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาตามความเร่งด่วนได้อย่างปลอดภัย 	<ol style="list-style-type: none"> under triage - ประเมินผู้ป่วยต่ำกว่าระดับความฉุกเฉินจริง over triage - ประเมินผู้ป่วยสูงกว่าระดับความฉุกเฉินจริง 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้ป่วยอาการทรุดลง ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาล่าช้า 	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินเหตุโดยหัวหน้าหอ/งาน , ICWN และ ICN 	๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ นางปราณี อนันต์ กลุ่มงานการพยาบาล ผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

โครงการ/กิจกรรม และวัตถุประสงค์/กิจกรรม	ขั้นตอนหลักและวัตถุประสงค์	ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่	ปัจจัยความเสี่ยง	การจัดการความเสี่ยง	กำหนดเสร็จ/ผู้รับผิดชอบ
กลุ่มภารกิจด้านอำนวยการ					
การซ่อมทั่วไป (ครุภัณฑ์/สิ่งปลูกสร้าง งานประปา งานไฟฟ้า)	เพื่อเฝ้าระวังซ่อมทั่วไป (ครุภัณฑ์/สิ่งปลูกสร้าง งานประปา งานไฟฟ้า) รวดเร็ว ทันเวลา	๑. การจัดซื้อวัสดุที่ใช้ในการซ่อมล่าช้า ๒. งานซ่อมล่าช้า ทำให้เกิดผลกระทบบ่อยต่อผู้รับบริการ เช่น ลิฟท์โดยสารประจำอาคาร	๑. ไม่มีวัสดุสำรองคลังเพื่อใช้ในการซ่อม ๒. ความเสียหาย/ชำรุดเกินขีดความสามารถของช่างภายในโรงพยาบาล	๑. มีการสำรวจวัสดุสำรองคลังเพื่อใช้ในการซ่อมประจำเดือน บางรายการที่มีการใช้เป็นการประจำ ๒. มีการประเมินความเสี่ยงหาย/ชำรุดและส่งช่างที่มีความเชี่ยวชาญในการซ่อมดำเนินการให้ ๓. จัดลำดับความสำคัญของซ่อมประเภทต่างๆ ๔. กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน ๕. ประสานงานหน่วยงานเพื่อรับแก้ปัญหา ๖. มีการรายงานปัญหาให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา	๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ นางจันทนา รูปสมวงษ์ กลุ่มงานโครงสร้างพื้นฐานฯ
ด้านกฎหมายและระเบียบ					
การเสริมสร้างความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบวินัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	๑. เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบวินัย ๒. ปลูกจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต	มีการกระทำของเจ้าหน้าที่ที่เข้าข่ายเป็นเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนและการทุจริต โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์	เจ้าหน้าที่สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมไม่ได้เท่าที่ควร	๑. จัดโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบเกี่ยวกับปฏิบัติงาน การป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน ๒. จัดทำจุดสุ่มตรวจและกฎหมายประจำเดือนเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้เจ้าหน้าที่ ๓. จัดทำแนวทางการปฏิบัติ/ประกาศ ระดับองค์กรเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการทุจริตด้านการปฏิบัติงานที่โดยเกิดหรืออาจเกิด เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด	๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ นางสาวปภาดา คำเกิดเจริญพานิช งานนิติการ กลุ่มงานบริหารทั่วไป

(นายศุชาติ ตันตินิรมัย)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตราด
ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

(นายศุชาติ ตันตินิรมัย)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตราด